

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de Șeful interimar al Procuraturii de nivelul Curții de Apel Bălți, Ion Procopciuc, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2016, în privința inculpatei

*Stoian Angela Feodor, născută la
26 noiembrie 1967 în s. Cobani, r-nul Glodeni,
locuitoare a or. Soroca, str. V. Stroiescu 23, ap. 8,
cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale.*

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>11.05.2015 – 23.10.2015,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>03.12.2015 – 27.01.2016,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>07.04.2016 – 06.06.2016.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia din 23 octombrie 2015, Stoian Angela a fost condamnată în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 3 ani închisoare și în baza art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal la 8 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, *prin cumulul total* al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei, începând din 23 octombrie 2015.

2. Instanța de fond a constatat că la 21 martie 2015, aproximativ ora 09.00, inculpata Stoian A., a pătruns în gospodăria lui Perevoznic E., din s. Chetrosu, r-nul Drochia, de unde pe ascuns a sustras, din casa de locuit, 3kg. de carne de porc la prețul de 180 lei, 1,5 kg. carne de găină – 75 lei, un lăncșor din argint la prețul de 1.000 lei și o cruciuliță din argint la prețul de 500 lei, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu considerabil, în sumă totală de 1.755 lei.

Tot ea, la 21 martie 2015, aproximativ ora 10.00, acționând în scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, aflându-se în s. Chetrosu, r-nul Drochia, unde cerșea bani și produse alimentare de la locuitorii satului, a intrat în gospodăria lui Bubulici Z., sub pretextul cerșirii bunurilor și banilor. În momentul când partea vătămată a intrat în casă ca să-i dea bani și a scos dint-un loc de pe cuptor, unde ținea banii, o bancnotă de 50 lei, cerându-i să-i dea rest, fiindcă nu avea bani mărunți, inculpata i-a smuls bancnota de 50 lei din mână, după ce a împins-o. Apoi, luând o bucată de lemn de lângă sobă, a lovit-o de câteva ori în regiunea capului, cauzându-i plagă contuză a părții pielose a capului, plăgi contuze ale feței și nasului, comoție cerebrală, ce se califică ca vătămări corporale ușoare, care au provocat dereglarea sănătății pe un timp de scurtă durată, după ce a mai sustras din casă 690 lei, pricinuindu-i părții vătămate o pagubă considerabilă, în valoare de 740 lei.

Instanța a reținut că inculpata a recunoscut parțial vina și a declarat că a sustras din casa lui Perevoznic E. produse alimentare, un lăntișor și o cruciuliță din argint. În aceeași zi, sub pretextul de a cerși a intrat în casa lui Bubulici Z., care i-a dat 50 lei, însă a cerut rest, motiv din care a început cearta. În timpul altercației, a împins-o pe aceasta și a mai luat 300 lei de pe cuptor. Partea vătămată a început să o lovească cu o bucată de lemn. Ea i l-a smuls și i-a aplicat câteva lovituri.

Totodată, vinovăția inculpatei a fost integral dovedită prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată Bubulici Z. a relatat că inculpata a intrat la ea cu cerșitul și în momentul când a scos 50 lei, aceasta i-a smuls banii din mână. Ea a început să strige, iar inculpata a luat o bucată de lemn și i-a aplicat câteva lovituri. Apoi, luând de pe cuptor 690 lei, inculpata a ieșit din casă și a blocat ușa cu un topor, ea fiind nevoită să iasă afară prin geam. A fost internată în spital pentru o perioadă de 10 zile, pretenții materiale nu are față de inculpată, fiindu-i restituită suma de 600 lei.

Partea vătămată Perevoznic E. a indicat că întorcându-se acasă a depistat că din frigider lipsesc produse alimentare, iar din casă lipsesc lăntișorul și cruciulița de argint. Nu are pretenții față de inculpată, aceasta restituindu-i suma de 1.800 lei.

Martorul Preida I. a confirmat că inculpata, fiindu-i concubină, mergând cu cerșitul, a adus acasă produse alimentare, aproximativ 200 lei și un lăntișor cu cruciuliță de argint, pe care le-ar fi găsit pe drum. El a restituit părților vătămate prejudiciul material cauzat.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatei în baza art. 186 alin (2) lit. c) și d) Cod penal, ca furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, și în baza art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, ca tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate cu aplicarea obiectelor folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpata anterior nu a fost condamnată, se caracterizează pozitiv, nu este angajată în câmpul muncii, că lipsesc circumstanțe atenuante și agravante, concluzionând că reeducarea și corectarea ei este posibilă doar prin izolare de societate.

3. Procurorul în Procuratura raionului Drochia, Marin Tomac a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie

condamnată în baza art. art. 186 alin. (2) lit. c), d), 188 alin. (2) lit. d), e), f), 84 Cod penal la 8 ani și 6 luni închisoare.

Apelantul a invocat că instanța de fond just a stabilit circumstanțele cauzei și a făcut o apreciere corectă probelor administrate, corect calificând faptele inculpatei, însă a aplicat prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal în mod eronat, deoarece a stabilit inculpatei pedeapsa definitivă **prin cumulul total, dar tot de 8 ani** închisoare.

3.1. Avocatul Anatoliei Covdii la fel a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată pe art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal.

Apelantul a indicat că inculpata a restituit prejudiciul cauzat părților vătămate, cu care s-a și împăcat.

Probele administrate nu au dovedit existența infracțiunii prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal. Inculpata nu a adus cu ea bățul și nu a dorit să lovească partea vătămată, fiind pusă în situația de a se apăra de loviturile primite de la partea vătămată, condiții în care i-a aplicat acesteia câteva lovituri, apoi a ridicat banii de la podea.

Inculpata este invalid de gradul II, fiind surdo-mută și a acționat în stare de afect, însă instanța nu a dispus efectuarea unei expertize complexe psihologico-psihiatrică.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2016, apelul procurorului a fost respins ca nefondat.

A fost admis apelul avocatului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă sentință.

Stoian Angela a fost condamnată în baza art. 188 alin. (2) lit. d), e), f), 79 Cod penal la 4 ani închisoare și în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 5 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 4 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatei în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d), art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, vinovăția acesteia fiind dovedită prin declarațiile părților vătămate Bubulici Z. și Perevoznic E., martorilor Prodan Z., Bubulici O., Pascaru M. și Preida I.

Totodată, poziția instanței de fond în latura aplicării pedepsei este neîntemeiată.

Astfel, în speță, este posibilă aplicarea în privința inculpatei a prevederilor art. 79 Cod penal, în vederea unei pedepse sub limita minimă prevăzută de art. 188 alin. (2) Cod penal, ținând cont de starea sănătății inculpatei, care este invalid de gradul II din copilărie, fiind diagnosticată cu "Surditate neurosensorială de gradul III, dereglări motrice și de vorbire, encefalopatie discirculatorie cu dereglări de comportament, colită cronică spastică, se confirmă prin legitimația nr. 145739 eliberată de CNAS Rîșcani, certificatul nr. 639 din 24.06.2015, eliberat de Comisia consultativ-medicală CMF Rîșcani, potrivit cărei Stoian A. este diagnosticată cu "Surditate neurosensorială de gradul III, dereglări motrice, de concluzia CMC al

IMSP CS Rîșcani, eliberată lui Stoian A., cu același diagnostic și prin care se confirmă că ea este invalid de gradul II.

Astfel, pedeapsa cu închisoare, cu executarea reală, este prea aspră în raport cu circumstanțele reținute, gravitatea faptelor comise și personalitatea făptuitorului.

Instanța de fond, la stabilirea pedepsei, nu a acordat atenție cuvenită prevederilor art. 61, 75 Cod penal, gravității infracțiunilor săvârșite, urmărilor prejudiciabile, atitudinii părților vătămate față de faptele inculpatei, personalității și comportamentului inculpatei în urma comiterii infracțiunilor și în timpul procesului penal.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ar fi condiționată de faptul că inculpata a comis o infracțiune mai puțin gravă și una gravă, a recunoscut vina în comiterea infracțiunii de furt, nu are antecedente penale, nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, a restituit prejudiciul material cauzat părților vătămate, care nu au pretenții față de aceasta.

Instanța de fond a concluzionat că pedeapsa nonprivativă de libertate nu-și va atinge scopul, însă nu a specificat din care considerente a ajuns la respectiva concluzie.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, gravitatea infracțiunilor săvârșite, circumstanțele care agravează sau atenuază răspunderea, personalitatea inculpatei, influența pedepsei aplicate asupra reeducării și corectării acesteia, concluzionând că ea poate fi corijată prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei, conform prevederilor art. 90 Cod penal.

Instanța de apel a statuat, că suspendarea condiționată a executării pedepsei conform art. 90 alin. (4) Cod penal poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni grave, pedeapsa fiind aplicată în limitele legii.

Or, instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorului, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Pentru a determina inculpata la un comportament adecvat în societate, aceasta urmează să suporte pedeapsa penală, însă reeducarea și corectarea ei poate avea loc și în condiții nonprivative de libertate.

Prin aplicarea unei pedepse fără izolare de societate, va fi atins scopul pedepsei penale de corectare a inculpatei, de prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni și de restabilire a echității sociale, perioada în care inculpata s-a aflat în detenție fiind suficientă pentru ca ultima să-și schimbe atitudinea vis-a-vis de valorile sociale, ocrotite de legea penală.

Astfel, pedeapsa stabilită, sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu suspendarea condiționată a executării acesteia pe o perioadă de probațiune de 4 ani, este capabilă să realizeze scopurile legii penale, fiind proporțională faptelor comise de către inculpată.

5. Șeful interimar al Procuraturii de nivelul Curții de Apel Bălți, Ion Procopciuc a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a acestei decizii, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie

condamnată în baza art. art. 186 alin. (2) lit. c), d), 188 alin. (2) lit. d), e), f), 84 Cod penal la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Recurentul a indicat că instanța de apel nu a individualizat pedeapsa conform art. 61,75 Cod penal, în consecința aceasta fiind una neechitabilă.

A fost ignorat faptul că inculpata a comis 2 infracțiuni cu grad diferit de gravitate, cu un impact social acut în societate, nu s-a ținut cont de poziția inculpatei, *care nu a recunoscut vina*, aplicând neîntemeiat față de ea a prevederilor art. 79, 90 Cod penal.

Instanța de apel a ținut cont doar de gradul de invaliditate al inculpatei, aplicând prevederile art. 79 Cod penal și numindu-i o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, de numai 4 ani.

Totodată, circumstanțele reale ale cauzei nu permit stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia, modalitatea de executare și cuantumul pedepsei nefiind în acord cu principiul proporționalității în raport cu faptele comise și urmările produse.

Instanța de apel a lăsat fără apreciere faptul că inculpata a comis o infracțiune mai puțin gravă și una gravă.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală – instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de acuzator în apelul declarat, corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatei, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 79, 90 Cod penal, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La

stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni, fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate. Ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă. La stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului (*pct. 4. din decizie*).

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatei în corespundere cu prevederile legale.

Pe lângă aceasta, conform art. 66 alin. (2) pct. 2) și 8) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa. Potrivit art. 103 alin. (3), 104 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul nu poate fi forțat să mărturisească împotriva sa sau să-și recunoască vinovăția și nu poate fi tras la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații.

Prin urmare, argumentul recurentului că, la stabilirea pedepsei instanța de apel urma să ia în considerare faptul că inculpata nu și-a recunoscut vina, este neîntemeiat (*pct. 5 din decizie*).

Or, această circumstanță constituie un drept legal al inculpaților și nu face parte din categoria celor agravante, prevăzute la art. 77 Cod penal.

Totodată, se observă că recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și menționate la pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu este un

temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal.

Mai mult, o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*), nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatei pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de Șeful interimar al Procuraturii de nivelul Curții de Apel Bălți, Ion Procopciuc, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2016, în privința inculpatei Stoian Angela Feodor, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 iunie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco